

NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2020/285,**18. veebruar 2020,****millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) väikeettevõtete erikorra osas ning määrust (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ja teabevahetuse osas, mille eesmärk on teostada järelevalvet väikeettevõtete erikorra nõuetekohase kohaldamise üle**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiiviga 2006/112/EÜ ⁽³⁾ lubatakse liikmesriikidel jätkata väikeettevõtete erikordade kohaldamist vastavalt ühiste sätetele ja suurema ühtlustamise huvides. Need sätted on aga aegunud ega vähenda väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust, kuna need nähti ette päritoluliikmesriigis maksustamisel põhineva ühise käibemaksusüsteemi jaoks.
- (2) Käibemaksu tegevuskavas esitas komisjon väikeettevõtjatele mõeldud põhjaliku lihtsustamispaketi, mille eesmärk on vähendada nende halduskoormust ja aidata luua maksukeskkond, mis toetaks väikeettevõtjate kasvu ja piiriülese kaubanduse arengut. Lihtsustamispakett toob kaasa väikeettevõtete erikorra läbivaatamise, nagu on osutatud käibemaksu tegevuskava järelemeetmeid käsitlevas teatises. Seetõttu on väikeettevõtete erikorra läbivaatamine oluline osa käibemaksu tegevuskavas esitatud reformipaketist.
- (3) Selleks et lahendada maksust vabastatud väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud ebaproportsionaalse koormuse küsimus, peaksid teatavad lihtsustamismeetmed olema ka nende jaoks kättesaadavad.
- (4) Väikeettevõtete erikord võimaldab praegu maksuvabastust üksnes neile ettevõtjatele, kelle asukoht on liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub. Sellel on siseturul negatiivne konkurentsimoju ettevõtjate suhtes, kelle asukoht ei ole selles liikmesriigis. Kõnealuse probleemi lahendamiseks ja edasiste moonutuste ärahoidmiseks peaksid ka need väikeettevõtjad, kelle asukoht on muus liikmesriigis kui see, kus käibemaks tasumisele kuulub, saama seda maksuvabastust kasutada.
- (5) Kui maksukohustuslase suhtes kohaldatakse tema asukohaliikmesriigis tavalist käibemaksukorda, kuid ta kasutab väikeettevõtjate käibemaksuvabastust teises liikmesriigis, peaks sisendkäibemaksu mahaarvamine kajastama seost maksukohustuslase maksustatavate kaubatarnete ja teenustega. Seetõttu, kui selline maksukohustuslane saab oma asukohaliikmesriigis sisendeid, mis on seotud maksust vabastatud kaubatarnete ja teenustega teistes liikmesriikides, ei peaks sisendkäibemaksu mahaarvamine olema võimalik.

⁽¹⁾ 11. septembri 2018. aasta aramus ja 15. jaanuari 2020. aasta aramus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 283, 10.8.2018, lk 35.

⁽³⁾ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1).

- (6) Väikeettevõtjad võivad maksuvabastust kasutada üksnes juhul, kui nende aastakäive jääb allapoole künnist, mille on kehtestanud liikmesriik, kus käibemaks tasumisele kuulub. Selle künnise kehtestamisel tuleks liikmesriikidel järgida künniseid käsitlevaid õigusnorme, mis on sätestatud direktiivis 2006/112/EÜ. Need õigusnormid, millest enamik kehtestati 1977. aastal, ei ole enam sobivad.
- (7) Lihtsustamise eesmärgil on paljudel liikmesriikidel lubatud kohaldada ajutiselt künnist, mis on direktiiviga 2006/112/EÜ ette nähtud künnisest kõrgem. Kuna üldiste normide jätkuv muutmine erandi alusel võetud meetmete abil ei ole asjakohane, tuleks künniseid käsitlevaid õigusnorme ajakohastada.
- (8) Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada riiklikud maksuvabastuse künnised tasemel, mis on nende majanduslikke ja poliitilisi olusid arvesse võttes sobivaim, võttes arvesse käesoleva direktiiviga ette nähtud maksimaalset künnist. Sellega seoses tuleks täpsustada, et kui liikmesriigid rakendavad eri ärivaldkondade jaoks erinevaid künniseid, peaks see toimuma objektivsete kriteeriumide alusel. Kui maksukohustuslase suhtes oleks kohaldatav rohkem kui üks valdkondlik künnis, peaksid liikmesriigid tagama, et asjaomane maksukohustuslane saab kasutada neist künnistest ainult ühte. Samuti peaksid nad tagama, et nende künnised ei tee vahet maksukohustuslased, kes asuvad nende territooriumil, ja nendel, kes ei asu.
- (9) Aastakäibe künnis, mis on käesoleva direktiiviga sätestatud erikorra kohaselt antava maksuvabastuse alus, koosneb väikeettevõtja poolt liikmesriigis, kus maksuvabastus antakse, tarnitud kaupade ja osutatud teenuste koguväärtusest. Konkurentsimoonutused võivad tekkida siis, kui ettevõtja, kelle asukoht ei ole selles liikmesriigis, võib maksuvabastust kasutada, sõltumata käibest, mis tal on teistes liikmesriikides. Selleks et niisuguseid konkurentsimoonutusi vähendada ja tulu laekumist tagada, tuleks maksuvabastus liikmesriigis, kus ei ole ettevõtja asukoht, ette näha üksnes neile ettevõtjatele, kelle aastakäive liidus jääb allapoole teatavat künnist. Ettevõtjad, kelle käive oma asukohaliikmesriigis jääb allapoole liikmesriigi kehtestatud künnist, peaksid saama jätkata käibemaksust vabastatud kaupade tarnimist ja teenuste osutamist asjaomases liikmesriigis, sõltumata oma käibest teistes liikmesriikides, isegi kui nende kogukäive ületab liidu künnise.
- (10) Selleks et tõhusalt kontrollida maksuvabastuse kohaldamist ja tagada liikmesriikidele juurdepääs vajalikule teabele, tuleks nõuda, et maksukohustuslased, kes soovivad kasutada maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole nende asukoht, peavad sellest eelnevalt teatama oma asukohaliikmesriigile. Lihtsustamise ja nõuete täitmisega seotud kulude vähendamise eesmärgil tuleks sellised maksukohustuslasi individuaalse numbril abil identifitseerida ainult asukohaliikmesriigis. See number võib olla, aga ei pea tingimata olema individuaalne käibemaksukohustuslasena registreerimise number.
- (11) Selleks et tagada maksuvabastuse nõuetekohane toimimine, selle üle järelevalve teostamine ja teabe õigeaegne edastamine, tuleks selgelt sätestada selliste maksukohustuslaste aruandluskohustused, kes kasutavad maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole tema asukoht. See peaks võimaldama nõudeid täitvad maksukohustuslased vabastada sellistest kohustustest ning registreerimiskohustusest muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriik. Liikmesriikidel peaks siiski olema võimalik nõuda, et kui maksukohustuslased, kelle asukoht ei ole selles liikmesriigis, ei täida konkreetselt nende suhtes kehtestatud aruandluskohustusi, peavad nad täitma liikmesriigi käibemaksualastes õigusaktides sätestatud üldisi käibemaksukohustuslasena registreerimise ja aruandmise kohustusi.
- (12) Selleks et vältida lahknevusi aastakäibe arvutamisel liikmesriigis, mis on maksuvabastuse kohaldamise aluseks, ja aastakäibe arvutamisel liidus, tuleks täpsustada, milliseid käibeelemente arvutamisel arvesse võetakse.
- (13) Selleks et hoida ära kõrvalekaldumist väikeettevõtjate maksuvabastust käsitlevatest õigusnormidest ja säilitada selle vabastuse kohaldamise eesmärk, ei peaks maksukohustuslastel – olenemata sellest, kas nad asuvad maksuvabastust andvas liikmesriigis või mitte, – olema võimalik maksuvabastust kasutada, kui nende käive ületas eelnenud kalendriaastal selle liikmesriigi kehtestatud künnise. Samadel põhjustel ei peaks maksukohustuslastel, kes ei asu maksuvabastust andvas liikmesriigis, olema võimalik maksuvabastust kasutada, kui nad ületasid eelmisel kalendriaastal aastakäibe künnist liidus.

- (14) Selleks et tagada väikeettevõtjate järkjärguline üleminek maksuvabastuselt maksustamisele, peaks maksukohustuslastel olema lubatud jätkata väikeettevõtjate maksuvabastuse kasutamist piiratud ajavahemiku jooksul, kui nende käive ei ületa liikmesriigi maksuvabastuse künnist rohkem kui kindlaksmääratud protsendimäära võrra. Kuna kohaldatavate künniste tase võib liikmesriigiti erineda, peaks liikmesriikidel olema võimalik valida, kumba kahest kavandatavast protsendimäärast kohaldada, tingimusel et protsendimäära kohaldamise tulemusel ei saa maksuvabastust maksukohustuslane, kelle käive ületab teatavat kindlaksmääratud summat. Kui kalendriaasta jooksul aastakäibe künnis liidus ületatakse, on vaja alates künnise ületamise kuupäevast maksuvabastuse kohaldamine peatada, pidades silmas selle funktsiooni tulude laekumise tagajana.
- (15) Juhul kui maksuvabastus kuulub kohaldamisele, peaks väikeettevõtjatel, kes kasutavad maksuvabastust asukohaliikmesriigis, olema vähemalt võimalik saada teatava ajavahemiku jooksul juurdepääs käibemaksukohustuslasena registreerimisele. Liikmesriikidel peaks olema võimalik seda ajavahemikku konkreetsetel juhtudel pikendada, kui maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise ärahoidmiseks on vaja põhjalikku kontrolli.
- (16) Väikeettevõtjatel, kes kasutavad maksuvabastust asukohaliikmesriigis, peaks olema vähemalt võimalik saada juurdepääs lihtsustatud aruandluskohustustele.
- (17) Lisaks käibemaksuvabastuse andmisele võimaldavad erikorrad ka astmelisi maksusoodustusi. Astmelised maksusoodustused põhjustavad probleeme ega aita vähendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust. Seetõttu tuleks kõnealune meede välja jätta.
- (18) Liikmesriigid peaksid saama anda maksukohustuslastele õiguse valida üldise käibemaksukorra ja väikeettevõtete erikorra vahel. Kui maksukohustuslane seda õigust kasutab, on asjakohane, et liikmesriigid kehtestavad selle õiguse kasutamise üksikasjalikud reeglid ja tingimused.
- (19) Käesoleva direktiiviga ei tohiks kehtestada uusi registreerimis- või aruandluskohustusi väikeettevõtjatele, kes kasutavad maksuvabastust üksnes asukohaliikmesriigis.
- (20) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt vähendada väikeettevõtjate jaoks nõuete täitmisega seotud koormust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta (*) kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (22) Selleks et tagada, et direktiivis 2006/112/EÜ väikeettevõtete erikorra osas sätestatud lihtsustamismeetmete üle saab teostada nõuetekohaselt järelevalvet, on vaja muuta nõukogu määrust (EL) nr 904/2010, (5) nii et liikmesriikide asjaomastel pädevatel asutustel oleks automaatne juurdepääs väikeettevõtjate käibemaksuvabastust kasutatavalt maksukohustuslastelt kogutud andmetele.
- (23) Selleks et anda väikeettevõtjatele lihtne juurdepääs väikeettevõtete erikorda käsitlevatele sätetele igas liikmesriigis, tuleks need avaldada komisjoni veebisaidil.
- (24) Regioonide Komitee esitas oma arvamuse 10. oktoobril 2018 (6).
- (25) Seetõttu tuleks direktiivi 2006/112/EÜ ja määrust (EL) nr 904/2010 vastavalt muuta,

(*) ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

(5) Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1).

(6) ELT C 461, 21.12.2018, lk 43.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ muutmine

Direktiivi 2006/112/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkt i asendatakse järgmisega:
 - „i) maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb, või mittemaksukohustuslasest juriidilise isiku poolt, kui müüja on maksukohustuslane ja tegutseb sellena ega saa väikeettevõtjatele artiklis 284 sätestatud maksuvabastust ning tema suhtes ei kohaldata artikli 33 ega artikli 36 sätteid;“.
- 2) Artiklit 139 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Artikli 138 lõikes 1 sätestatud maksuvabastust ei kohaldata kaubatarnete suhtes, mida teevad maksukohustuslased, kes saavad liikmesriigis, kus tarned tehakse, väikeettevõtjatele artikliga 284 ette nähtud maksuvabastust.“;
 - b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 138 lõike 2 punktis b sätestatud maksuvabastust ei kohaldata aktsiisikaupade tarnete suhtes, mida teevad maksukohustuslased, kes saavad liikmesriigis, kus tarned tehakse, väikeettevõtjatele artikliga 284 ette nähtud maksuvabastust.“;
- 3) Artiklit 167a muudetakse järgmiselt:
 - a) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid, kes kohaldavad esimeses lõigus osutatud vabatahtlikku korda, kehtestavad nende territooriumil seda korda kasutatavatele maksukohustuslastele künnise, mille aluseks on artikli 288 kohaselt arvatud maksukohustuslase aastakäive. See künnis ei tohi olla suurem kui 2 000 000 eurot või võrdväärne summa liikmesriigi valuutas.“;
 - b) kolmas lõik jäetakse välja.
- 4) Artikli 169 punkt a asendatakse järgmisega:
 - „a) muud kui artikli 284 alusel maksust vabastatud tehingud, mida tehakse seoses artikli 9 lõike 1 teises lõigus osutatud majandustegevusega väljaspool seda liikmesriiki, kus maks tasumisele kuulub või kus maks on tasutud, ning mille puhul võiks käibemaksu maha arvata, kui need oleksid tehtud selles liikmesriigis;“.
- 5) Artikli 220a lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) kui maksukohustuslane saab väikeettevõtjatele artikliga 284 ette nähtud maksuvabastust.“
- 6) Artikli 270 punkt a asendatakse järgmisega:
 - „a) maksukohustuslase tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste käibemaksuta aastane koguväärtus ei ületa mitte rohkem kui 35 000 euro või riigi valuutas sellega võrdse summa võrra aastakäivet, mis on võetud aluseks maksukohustuslaste jaoks, kes saavad väikeettevõtjatele artiklis 284 ette nähtud maksuvabastust;“.
- 7) Artikli 272 lõike 1 punkt d jäetakse välja.
- 8) XII jaotise 1. peatükki lisatakse järgmine jagu:

„- 1. jagu

Mõisted

Artikkel 280a

Käesolevas peatükis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „aastakäive liikmesriigis“ – maksukohustuslase poolt selles liikmesriigis kalendriaasta jooksul tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste aastane koguväärtus ilma käibemaksuta;
- 2) „aastakäive liidus“ – maksukohustuslase poolt ühenduse territooriumil kalendriaasta jooksul tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste aastane koguväärtus ilma käibemaksuta.“

- 9) XII jaotise 1. peatüki 2. jao pealkiri asendatakse järgmisega:

„Maksuvabastused“.

- 10) Artikkel 282 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 282

Käesolevas jaos ette nähtud maksuvabastusi kohaldatakse väikeettevõtjate poolt tehtud kaubatarnetele ja osutatud teenustele.“

- 11) Artikli 283 lõike 1 punkt c jäetakse välja.

- 12) Artikkel 284 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 284

1. Liikmesriik võib oma territooriumil asuvate maksukohustuslaste poolt oma territooriumil tehtud kaubatarned ja osutatud teenused maksust vabastada, kui maksukohustuslaste selliste kaubatarnete ja teenuste aastakäive liikmesriigis ei ületa selle liikmesriigi poolt maksuvabastuse kohaldamiseks ette nähtud künnist. See künnis ei tohi olla kõrgem kui 85 000 eurot või võrdväärne summa liikmesriigi valuutas.

Liikmesriigid võivad objektiivsetest kriteeriumidest lähtudes kehtestada erinevate tegevusvaldkondade jaoks erinevaid künniseid. Ükski neist künnistest ei tohi siiski olla kõrgem kui 85 000 eurot või võrdväärne summa liikmesriigi valuutas.

Liikmesriigid tagavad, et maksukohustuslane, kelle suhtes on kohaldatav rohkem kui üks valdkondlik künnis, saab kasutada neist ainult ühte.

Liikmesriigi kehtestatud künniste puhul ei tehta vahet asjaomases liikmesriigis asuvate maksukohustuslaste ja nende maksukohustuslaste vahel, kelle asukoht ei ole selles liikmesriigis.

2. Liikmesriigid, kes on kehtestanud lõike 1 alusel maksuvabastuse, vabastavad maksust ka teises liikmesriigis asuvate maksukohustuslaste poolt oma territooriumil tehtud kaubatarned ja osutatud teenused, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) asjaomase maksukohustuslase aastakäive liidus ei ületa 100 000 eurot;
- b) kaubatarnete ja teenuste väärtus liikmesriigis, kus ei ole maksukohustuslase asukoht, ei ületa selles liikmesriigis kehtivat künnist, mis on ette nähtud seal asuvatele maksukohustuslastele maksuvabastuse saamiseks.

3. Olenemata artiklist 292b, selleks et maksukohustuslane saaks kasutada maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole selle maksukohustuslase asukoht:

- a) esitab asukohaliikmesriigile eelteate ning
- b) ta tuvastatakse maksuvabastuse kohaldamiseks individuaalse numbril abil ainult asukohaliikmesriigis.

Liikmesriigid võivad kasutada individuaalset käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrit, mis maksukohustuslasele on juba tema kohustustega seoses siseriikliku süsteemi kohaselt antud, või kohaldada esimese lõigu punktis b osutatud tuvastamise eesmärgil käibemaksukohustuslasena registreerimise numbril või mis tahes muu numbril struktuuri.

Esimese lõigu punktis b osutatud individuaalne identifitseerimisnumber sisaldab järelliidet „EX“ või lisatakse järelliide „EX“ nimetatud numbrile.

4. Maksukohustuslane teavitab eelteate ajakohastamise teel oma asukohaliikmesriiki ette kõikidest muudatustest teabes, mille ta on varem kooskõlas lõike 3 esimese lõiguga esitanud, sealhulgas kavatsusest kasutada maksuvabastust muus liikmesriigis või muudes liikmesriikides kui eelteates märgitud riik või riigid ning otsusest lõpetada maksuvabastuse kava kohaldamine liikmesriigis või liikmesriikides, kus ei ole maksukohustuslase asukoht.

Lõpetamine jõustub maksukohustuslase käest teabe saamisele järgneva kalendrikvartali esimesel päeval või juhul, kui selline teave saadakse kalendrikvartali viimasel kuul, järgmise kalendrikvartali teise kuu esimesel päeval.

5. Maksuvabastust kohaldatakse liikmesriigis, kus ei ole maksukohustuslase asukoht ja kus maksukohustuslane kavatses kasutada maksuvabastust kooskõlas:

- a) eelteatega alates asukohaliikmesriigi poolt maksukohustuslasele individuaalse identifitseerimisnumbri teatamise kuupäevast või
- b) eelteate ajakohastusega alates asukohaliikmesriigi poolt maksukohustuslasele pärast temapoolset ajakohastamist antud numbri kinnitamise kuupäevast.

Esimeses lõigus osutatud kuupäev ei ole hilisem kui 35 tööpäeva pärast vastavalt lõike 3 esimeses lõigus või lõike 4 esimeses lõigus osutatud eelteate või ajakohastuse kättesaamist, välja arvatud erijuhtudel, kui maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise ärahoidmiseks võivad liikmesriigid nõuda lisaäega vajalike kontrollide tegemiseks.

6. Käesolevas artiklis osutatud summa liikmesriigi valuutas arvutatakse, kasutades 18. jaanuaril 2018 Euroopa Keskpanga poolt avaldatud vahetuskursi.“

13) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 284a

1. Artikli 284 lõike 3 esimese lõigu punktis a osutatud eelteade sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- a) maksukohustuslase nimi, tegevusala, õiguslik vorm ja aadress;
- b) liikmesriik või liikmesriigid, kus maksukohustuslane kavatab maksuvabastust kasutada;
- c) eelmise kalendriaasta jooksul liikmesriigis, kus on maksukohustuslase asukoht, ja igas muus liikmesriigis tehtud kaubatarnete ja/või osutatud teenuste koguväärtus;
- d) jooksva kalendriaasta jooksul enne teate esitamist liikmesriigis, kus on maksukohustuslase asukoht, ja igas muus liikmesriigis tehtud kaubatarnete ja/või osutatud teenuste koguväärtus.

Iga liikmesriigi puhul, kes kasutab artikli 288a lõike 1 esimeses lõigus sätestatud võimalust, tuleb käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud teave esitada iga eelmise kalendriaasta kohta, mis jääb artikli 288a lõike 1 esimeses lõigus osutatud ajavahemiku sisse.

2. Kui maksukohustuslane teavitab kooskõlas artikli 284 lõikega 4 oma asukohaliikmesriiki kavatsusest kasutada maksuvabastust muus liikmesriigis või muudes liikmesriikides kui eelteates märgitud riik või riigid, ei pea ta esitama käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teavet niivõrd, kui võrd see teave sisaldub juba artikli 284b alusel eelnevalt esitatud aruannetes.

Esimeses lõigus osutatud eelteate ajakohastus sisaldab artikli 284 lõike 3 punktis b osutatud individuaalset identifitseerimisnumbrit.

Artikkel 284b

1. Maksukohustuslane, kes kasutab liikmesriigis, kus ei ole tema asukoht, artikli 284 lõikes 1 sätestatud maksuvabastust vastavalt artikli 284 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetlusele, esitab oma asukohaliikmesriigile iga kalendrikvartali kohta järgmise teabe, sealhulgas artikli 284 lõike 3 punktis b osutatud individuaalse identifitseerimisnumbri:

- a) kalendrikvartali jooksul asukohaliikmesriigis tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste koguväärtus või märged „0“, kui kaubarneid ei tehtud või teenuseid ei osutatud;
- b) kalendrikvartali jooksul igas muus liikmesriigis kui asukohaliikmesriigis tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste koguväärtus või märged „0“, kui kaubarneid ei tehtud või teenuseid ei osutatud.

2. Maksukohustuslane edastab lõikes 1 sätestatud teabe ühe kuu jooksul pärast kalendrikvartali lõppu.

3. Kui artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud aastakäibe künnis liidus on ületatud, teatab maksukohustuslane sellest 15 tööpäeva jooksul asukohaliikmesriigile. Samal ajal nõutakse maksukohustuslaselt aruannet nende lõikes 1 osutatud kaupade ja teenuste kohta, mis tarniti või mida osutati alates jooksva kalendrikvartali algusest kuni kuupäevani, mil aastakäibe künnis liidus ületati.

Artikkel 284c

1. Artikli 284a lõike 1 punktide c ja d ning artikli 284b lõike 1 rakendamiseks kohaldatakse järgmist:

- a) väärtused koosnevad artiklis 288 loetletud summadest;
- b) väärtused esitatakse eurodes;
- c) kui maksuvabastust andev liikmesriik kohaldab erinevaid künniseid, nagu on osutatud artikli 284 lõike 1 teises lõigus, peab maksukohustuslane esitama kõnealusele liikmesriigile eraldi aruande tehtud kaubatarnete ja/või osutatud teenuste koguväärtuse kohta seoses iga künnisega, mida võidakse kohaldada.

Esimese lõigu punkti b kohaldamiseks võivad liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, nõuda, et väärtused esitatakse nende riigi valuutas. Kui kaubatarned on tehtud või teenused on osutatud muus valuutas, kasutab maksukohustuslane kalendriaasta esimesel päeval kehtinud vahetuskurssi. Ümberarvestamisel kasutatakse vahetuskurssi, mis Euroopa Keskpang on kõnealuse päeva kohta avaldanud, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskurssi.

2. Asukohaliikmesriik võib nõuda artikli 284 lõigetes 3 ja 4 ning artikli 284b lõigetes 1 ja 3 osutatud teabe esitamist elektrooniliselt vastavalt selle liikmesriigi kehtestatud tingimustele.

Artikkel 284d

1. Maksukohustuslaselt, kes kasutab maksuvabastust liikmesriigis, kus ei ole maksukohustuslase asukoht, ei nõuta seoses asjaomases liikmesriigis maksuvabastusega hõlmatud tarnete tegemise ja teenuste osutamise:

- a) käibemaksukohustuslasena registreerimist artiklite 213 ja 214 alusel;
- b) käibedeklaratsiooni esitamist artikli 250 alusel.

2. Maksukohustuslaselt, kes kasutab maksuvabastust asukohaliikmesriigis ja mis tahes liikmesriigis, kus ei ole maksukohustuslase asukoht, ei nõuta seoses asukohaliikmesriigis maksuvabastusega hõlmatud tarnete ja teenustega käibedeklaratsiooni esitamist artikli 250 alusel.

3. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid juhul, kui maksukohustuslane ei järgi artiklis 284b sätestatud õigusnorme, nõuda selliselt maksukohustuslaselt käesoleva artikli lõikes 1 osutatud käibemaksukohustuste täitmist.

Artikkel 284e

Asukohaliikmesriik kas deaktiveerib viivitatamatult artikli 284 lõike 3 punktis b osutatud identifitseerimisnumbri või, kui maksukohustuslane jätkab maksuvabastuse kasutamist teises liikmesriigis või teistes liikmesriikides, kohandab viivitatamatult artikli 284 lõigete 3 ja 4 kohaselt saadud teavet seoses asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikidega järgmistel juhtudel:

- a) maksukohustuslase teatud tehtud kaubatarnete ja osutatud teenuste väärtus ületab artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud summa;
- b) maksuvabastust andev liikmesriik on teatanud, et maksukohustuslane ei saa kõnealuses liikmesriigis maksuvabastust või maksuvabastuse kohaldamine on lõpetatud;
- c) maksukohustuslane on teatanud oma otsusest maksuvabastuse kohaldamine lõpetada või
- d) maksukohustuslane on teatanud oma tegevuse lõpetamisest või võib seda muul viisil eeldada.“

14) Artiklid 285, 286 ja 287 jäetakse välja.

15) Artikkel 288 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 288

1. Artiklis 284 sätestatud maksuvabastuse kohaldamisel kontrollsummana kasutatav aastakäive moodustub järgmistest summadest ilma käibemaksuta:

- a) kaupade ja teenuste väärtus niivõrd, kui niivõrd need oleksid maksustatavad juhul, kui neid tarnib või osutab maksuvabastust mittesaav maksukohustuslane;

- b) artikli 110 või 111 või artikli 125 lõike 1 alusel maksust vabastatud (koos varasemal etapil tasutud käibemaksu mahaarvamise õigusega) tehingute väärtus;
 - c) artiklites 146–149, 151, 152 ja 153 nimetatud maksust vabastatud tehingute väärtus;
 - d) artikli 138 alusel maksust vabastatud tehingute väärtus, kui kohaldatakse selles artiklis ette nähtud maksuvabastust;
 - e) kinnisvaratehingute, artikli 135 lõike 1 punktides b–g osutatud finantstehingute ning kindlustus- või edasikindlustusteenuste väärtus, tingimusel et need tehingud ei ole abitehingud.
2. Lõikes 1 osutatud käibe arvutamisel ei võeta arvesse maksukohustuslase materiaalse või immateriaalse põhivara võõrandamise tehinguid.“

16) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 288a

1. Maksukohustuslane – olenemata sellest, kas ta asub artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastust andvas liikmesriigis või mitte, – ei saa maksuvabastust kasutada ühe kalendriaasta jooksul, kui tema käive ületas eelnenud kalendriaastal nimetatud lõike kohaselt sätestatud künnist. Maksuvabastust andev liikmesriik võib seda ajavahemikku pikendada kahe kalendriaastani.

Kui kalendriaasta jooksul ületatakse artikli 284 lõikes 1 osutatud künnist:

- a) mitte rohkem kui 10 %, võib maksukohustuslane sellel kalendriaastal jätkata artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastuse kasutamist;
- b) rohkem kui 10 %, lõpetatakse sellest kuupäevast artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastuse kohaldamine.

Olenemata teise lõigu punktidest a ja b võivad liikmesriigid valida piirmääraks 25 % või otsustada, et nad lubavad maksukohustuslasele kasutada künnise ületamise kalendriaasta jooksul jätkuvalt artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastust ilma ühegi ülemmäärata. Siiski ei või selle piirmäära kohaldamise või teise võimaluse kasutamise tulemusel anda maksuvabastust maksukohustuslasele, kelle käive oli maksuvabastust andvas liikmesriigis rohkem kui 100 000 eurot.

Erandina teisest ja kolmandast lõigust võivad liikmesriigid otsustada lõpetada artikli 284 lõikes 1 ettenähtud maksuvabastuse kohaldamise alates nimetatud lõike kohaselt sätestatud künnise ületamise hetkest.

2. Maksukohustuslane, kes ei asu artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastust andvas liikmesriigis, ei saa seda maksuvabastust kasutada, kui tema aastakäive liidus ületas eelnenud kalendriaastal artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud künnist.

Kui kalendriaasta jooksul artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud aastakäibe künnist liidus ületatakse, lõpetatakse sellest kuupäevast artikli 284 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastuse kohaldamine maksukohustuslase suhtes, kelle asukoht ei ole maksuvabastust andvas liikmesriigis.

3. Lõikes 1 osutatud summa liikmesriigi valuutas arvutatakse, kasutades 18. jaanuaril 2018 Euroopa Keskpanga poolt avaldatud vahetuskurssi.“

17) Artiklis 290 asendatakse teine lause järgmisega:

„Liikmesriigid võivad kehtestada selle õiguse kasutamise üksikasjalikud reeglid ja tingimused.“

18) Artiklid 291 ja 292 jäetakse välja.

19) XII jaotise 1. peatükki lisatakse järgmine jagu:

„2a. jagu

Maksust vabastatud väikeettevõtjate kohustuste lihtsustamine

Artikkel 292a

Käesoleva jao kohaldamisel tähendab „maksust vabastatud väikeettevõtja“ iga maksukohustuslast, kes kasutab maksuvabastust liikmesriigis, kus käibemaks tasumisele kuulub, nagu on sätestatud artikli 284 lõigetes 1 ja 2.

Artikkel 292b

Ilma et see piiraks artikli 284 lõike 3 kohaldamist, võivad liikmesriigid maksust vabastatud väikeettevõtjad, kes asuvad nende territooriumil ja kasutavad maksuvabastust üksnes sellel territooriumil, vabastada kohustusest teatada artikli 213 kohaselt oma tegevuse alustamisest ja olla tuvastatud artikli 214 kohaselt individuaalse numbril alusel, välja arvatud juhul, kui kõnealused ettevõtjad teevad artikli 214 punktiga b, d või e hõlmatud tehinguid.

Kui esimeses lõigus osutatud võimalust ei kasutata, kehtestavad liikmesriigid menetluse selliste maksust vabastatud väikeettevõtjate tuvastamiseks individuaalse numbril alusel. Tuvastamise menetluseks ei tohi kuluda rohkem kui 15 tööpäeva, välja arvatud erijuhtudel, kui maksudest kõrvalehoidumise või maksustamise vältimise ärahoidmiseks võivad liikmesriigid nõuda lisaega vajalike kontrollide tegemiseks.

Artikkel 292c

Liikmesriigid võivad maksust vabastatud väikeettevõtjad, kes asuvad nende territooriumil ja kasutavad maksuvabastust üksnes sellel territooriumil, vabastada kohustusest esitada artiklis 250 sätestatud käibedeklaratsioon.

Kui esimeses lõigus osutatud võimalust ei kasutata, lubavad liikmesriigid sellistel maksust vabastatud väikeettevõtjatel esitada lihtsustatud käibedeklaratsiooni ühe kalendriaasta kohta. Maksust vabastatud väikeettevõtjad võivad siiski teha valiku artiklis 252 kohase maksustamisperioodi kohaldamise kasuks.

Artikkel 292d

Liikmesriigid võivad vabastada maksust vabastatud väikeettevõtjad teatavatest või kõikidest artiklites 217–271 osutatud kohustustest.“

20) XII jaotise 1. peatüki 3. jagu jäetakse välja.

21) Artikli 314 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teine maksukohustuslane niivõrd, kuivõrd selle maksukohustuslase kaubatarne suhtes kehtib artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele ette nähtud maksuvabastus ja tegu on kapitalikaupadega;“.

22) Artikli 334 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) teine maksukohustuslane niivõrd, kuivõrd selle maksukohustuslase kaubatarne suhtes, mis tehakse lepingu alusel, mille järgi makstakse müügilt komisjonitasu, kehtib artiklis 284 sätestatud väikeettevõtjatele ette nähtud maksuvabastus ja tegu on kapitalikaupadega;“.

*Artikkel 2***Määruse (EL) nr 904/2010 muutmine**

Määrust (EL) nr 904/2010 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 17 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„g) teave, mida kogutakse direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõigete 3 ja 4 ning artikli 284b alusel;“

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu tehnilised üksikasjad, mis käsitlevad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe kohta tehtud automaatset päringut. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

2) Artiklisse 21 lisatakse järgmine lõige:

„2b. Seoses artikli 17 lõike 1 punktis g osutatud teabega on kättesaadavad vähemalt järgmised andmed:

a) maksust vabastatud maksukohustuslaste individuaalsed identifitseerimisnumbrid, mille on andnud teavet esitav liikmesriik;

- b) punktis a osutatud individuaalse identifitseerimisnumbri alusel tuvastatud maksust vabastatud maksukohustuslaste nimi, tegevusala, õiguslik vorm ja aadress;
- c) liikmesriik või liikmesriigid, kus maksukohustuslane maksuvabastust kasutab;
- d) maksukohustuslase poolt liikmesriigis või liikmesriikides maksuvabastuse kasutamise alguskuupäev;
- e) direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284a lõike 1 esimese lõigu punktides c ja d osutatud teave;
- f) nende kaubatarnete ja/või teenuste koguväärtus kalendrikvartali kohta, mille on iga maksukohustuslane, kellel on punktis a osutatud individuaalne identifitseerimisnumber, teinud ja/või osutanud oma asukohaliikmesriigis;
- g) nende kaubatarnete ja/või teenuste koguväärtus kalendrikvartali kohta, mille on iga maksukohustuslane, kellel on punktis a osutatud individuaalne identifitseerimisnumber, teinud ja/või osutanud igas muus liikmesriigis kui oma asukohaliikmesriik;
- h) kuupäev, mil maksukohustuslase aastakäive liidus ületas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud summat;
- i) kuupäev, mil jõustub maksukohustuslase otsus vabatahtlikult lõpetada maksuvabastuse kohaldamine, ning liikmesriik või liikmesriigid, kus lõpetamine jõustub;
- j) maksukohustuslase tegevuse lõpetamise kuupäev ning asjaomane liikmesriik või asjaomased liikmesriigid.

Esimese lõigu punktides e–g osutatud väärtused täpsustatakse eraldi iga künnise kohta, mida võidakse kohaldada vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõike 1 teisele lõigule.

3) Artiklisse 31 lisatakse järgmine lõige:

„2a. Iga liikmesriik esitab elektroonilise kinnituse selle kohta, et maksukohustuslane, kellele on antud direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõikes 3 osutatud individuaalne identifitseerimisnumber, on maksust vabastatud väikeettevõtja. See kinnitus täpsustab liikmesriigi või liikmesriigid, kus maksukohustuslane maksuvabastust kasutab.“

4) Artikli 32 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon avaldab liikmesriikide esitatud teabe põhjal oma veebisaidil iga direktiivi 2006/112/EÜ artikli 167a, XI jaotise 3. peatüki ja XII jaotise 1. peatüki üle võtnud liikmesriigi poolt heaks kiidetud sätete üksikasjad.“

5) Lisatakse järgmine peatükk:

„Xa PEATÜKK

DIREKTIIVI 2006/112/EÜ XII JAOTISE 1. PEATÜKIS ETTE NÄHTUD ERIKORDA KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 37a

1. Asukohaliikmesriik edastab 15 tööpäeva jooksul alates asjaomase teabe kättesaadavaks saamise kuupäevast maksuvabastust andvate liikmesriikide pädevatele asutustele elektrooniliselt järgmise teabe:

- a) maksukohustuslaste kohta, kes on esitanud direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõigetes 3 või 4 osutatud eelteate või teate ajakohastuse, käesoleva määruse artikli 21 lõike 2b punktides a ja d osutatud teave;
- b) maksukohustuslaste kohta, kelle aastakäive liidus ületas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud summat, käesoleva määruse artikli 21 lõike 2b punktides a ja h osutatud teave;
- c) maksukohustuslaste kohta, kes ei ole järginud direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 284b ettenähtud õigusnorme, kinnitus sellise õigusnormide mittejärgimise kohta ja käesoleva määruse artikli 21 lõike 2b punktis a osutatud teave.

2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu tehnilised üksikasjad, mis hõlmavad muu hulgas ühtset elektroonilist sõnumit, mille abil käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teave edastatakse. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 37b

1. Liikmesriik, kellele maksukohustuslane on esitanud elteate või hilisema ajakohastuse kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõikega 3 või 4, arvutab enne maksukohustuslase tuvastamist või maksukohustuslasele antud individuaalse identifitseerimisnumbri kinnitamist maksukohustuslase poolt teatatud tarnitud kaupade või osutatud teenuste koguväärtuse põhjal, et nimetatud direktiivi artikli 284 lõike 2 punktis a osutatud aastakäibe künnist liidus ei ole jooksva või eelmise kalendriaasta jooksul ületatud.
2. Maksuvabastust andev liikmesriik kinnitab 15 tööpäeva jooksul alates käesoleva määruse artikli 37a lõike 1 punktis a osutatud teabe kättesaamisest elektrooniliselt asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele maksukohustuslase poolt teatatud tarnitud kaupade või osutatud teenuste koguväärtuse põhjal, et direktiivi 2006/112/EÜ artikli 284 lõike 2 punktis b osutatud aastakäibe künnist ei ole jooksva kalendriaasta jooksul ületatud ning et nimetatud direktiivi artikli 288a lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud.
3. Maksuvabastust andev liikmesriik teatab viivitamata asukohaliikmesriigi pädevatele asutustele elektrooniliselt kuupäeva, alates millest maksukohustuslase suhtes maksuvabastust direktiivi 2006/112/EÜ artikli 288a lõike 1 alusel enam ei kohaldata.
4. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu tehnilised üksikasjad, sealhulgas käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud teateid käsitleva ühtse elektroonilise sõnumi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 58 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

Artikkel 3

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad 31. detsembriks 2024 käesoleva direktiivi artikli 1 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2025.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi artikliga 1 reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 4

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 2 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025.

Artikkel 5

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. veebruar 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. MARIC